

ДЕВАЛЬВАЦІЯ ГРИВНІ: ПРИЧИНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

студентка гр. Ф-61 Грибніченко Р. А.,

Сумський державний університет

На сьогоднішнє дане питання є досить актуальним. Ситуація в Україні бажає кращого. Спад виробництва, закриття виробництв, безробіття і це ще не весь перелік існуючих проблем. Військовий конфлікт на сході, політична криза, корупція, зростаючий зовнішній державний борг лише збільшують недовіру та відлякують інвесторів. У результаті Україна не може отримувати достатній обсяг фінансових ресурсів від зарубіжних партнерів для підтримки стабільної макроекономічної ситуації в країні. Треба згадати про досить велику диференціацію доходів українського народу, яка вже спричиняла політичні нестабільності у 2004 р. і 2013-2014 рр., і яка продовжує зростати. Головною причиною цього можна назвати те, що основний тягар від реформ лягає на плечі незаможної частини населення, що в результаті веде до падіння рівня життя українців. В Україні досить обмежені можливості для збільшення внутрішнього попиту адже основна частина валютних ресурсів спрямовується на спроби підтримати макроекономічну стабільність.

Стимування інфляції можливе при зниженні грошової маси в обігу. Проте не потрібно забувати, що однією із причин інфляції також може бути стрімка девальвація [1, 2, 3]. Саме таке відбулося у 2015 р., коли пропозиція грошей зменшилася на 30,1%, скорочення ВВП склало 10,5%, проте зниження інфляції не відбулося [4]. Не стимулює до зростання економіки і становище банківської системи. На сьогоднішній день велика кількість банків банкрутує, довіра до них все більше падає, до того ж вона характеризується як одна з найвідсталіших у світі при найвищих цінах за надані послуги [5].

Значна кількість науковців займалася дослідженням даного питання (Черничко С. «Девальвація чи ревальвація гривні: перспективи для України», Одосій О. «Девальвація гривні — результат некомпетентності влади чи

об'єктивна реальність?», Лілія Гришко «Чому падає курс гривні — оцінки експертів», Юрчишин В. «Запущена інфляційно-девальваційна спіраль»).

Метою даної доповіді є дослідження курсу національної валюти та перспективи її зміцнення. Обмінний курс є одним із індикаторів становища економіки в країні та досить важливим балансовим інструментом. Проте в нашій країні він частіше всього ігнорувався поки результатом такого ігнорування не ставали стрибки валютного курсу [6].

Одним із чинників формування обмінного курсу є торгівельне сальдо, тобто різниця між експортом та імпортом товарів. Чим більший експорт в країні, тим краще, адже це сприяє притоку іноземної валюти в країну. Імпорт же навпаки – сприяє відтоку. Чим більше позитивне значення торгівельного сальдо, тим краще для економіки країни. Якщо взяти ситуацію, яка склалася в Україні у 2016 році, то можна спостерігати значне зменшення експорту (на 4,1% в порівнянні з 2015р.) та збільшення імпорту на 3,7%. Позитивне сальдо становило у 2016 р. 337,3 млн. доларів, а у 2015 р. було 3,828 млрд. доларів. Як бачимо, ситуація в країні з зовнішньоекономічною діяльністю іде на спад.

З іншого боку, стримати падіння курсу можливо у випадку зростання світових цін на нафту. У результаті отримаємо подорожчання експортованих товарів адже вартість даних товарів має пряму залежність від цін на паливо. У перспективі таке подорожчання можливе. Але в той же час це є негативним для України, так би мовити дві сторони однієї медалі. Підвищення цін на нафту спровокує зростання цін на енергоносії, а саме на нафтопродукти та природний газ. Для України, яка є залежною від даних ресурсів, а саме від їх імпорту, це означатиме зростання витрат на купівлю і підвищення попиту на іноземну валюту в середині країни.

Світова економіка також переживає не один із найкращих етапів, хоча до ситуації в Україні їй ще далеко. Головну загрозу несуть в собі США, а точніше їх величезний державний борг, який перевищує 20 трильйонів доларів. Більшість економістів називають його як «фінансова бульбашка». Проте не так страшна назва як наслідки від її вибуху. На сьогоднішній день можна

спостерігати деяку нестабільність долара по відношенню до інших валют. І підсумувавши, можна зробити невеликий висновок: нестабільний долар – ще більш нестабільна гривня адже, що можна вимагати від гривні, коли навіть долар непередбачуваний?

Незважаючи на всі спроби НБУ стабілізувати гривню, можливість нового стрибка валютного курсу не можна виключати. Пояснити це можна тим, що досі існує невизначеність щодо курсу розвитку економіки та фінансового ринку (а це напряму пов'язано з курсом), можливість подальшого загострення ситуації з зовнішньоекономічної діяльністю, майже на рівні дефолту зовнішня заборгованість. Отже, прогноз, щодо подальшої ситуації з обмінним курсом, – невтішний. Лише одне може врятувати гривню від подальшого падіння, і це – нові кредити від МВФ, проте це лише в короткостроковій перспективі адже їх все одно доведеться повертати. Для довгострокового періоду, на жаль, не бачу шляхів вирішення даної проблеми.

Використана література:

1. Зайцев, О.В. Монетарна інфляція та її зв'язок з індексом цін у будівельній галузі України / О.В. Зайцев // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»: зб. наук. праць, 2016. – Вип. 22. – С. 109-116.

2. Зайцев, О.В. Монетарна інфляція та її зв'язок з індексом цін на продукцію сільського господарства / О. В. Зайцев // Інтелект XXI. – 2016. – № 6. – С. 76-89.

3. Зайцев, О.В. Взаємодія монетарної інфляції з індексом цін в галузях транспорту і зв'язку / О.В. Зайцев // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Вип. 6 (06). Ч.2. – С. 109-116.

4. Zaitsev O. V. Monetary Inflation and its Connection with Rising Prices / O. V. Zaitsev // Journal of Advanced Research in Law and Economics. – 2016. – Vol. 7. – № 3. – С. 698–707.

5. Зайцев, О. В. Фінансові розрахунки. Теорія і практика : навч. посіб. / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2013. - 607 с.

6. Зайцев, О. В. Основи фінансового інструментарію: підручник / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2016. - 523 с.

Науковий керівник: Зайцев О. В.

Бібліографічний опис: Грибініченко Р. А. Девальвація гривні: причини та перспективи [Текст] / Р. А. Грибініченко; наук. кер. О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів, аспірантів і молодих учених присвяченої 80-річчю від дня народження професора Олега Балацького, м. Суми, 21 – 25 квітня 2017 р. / За заг. ред. : Т. А. Васильєвої, Г. О. Швіндіної. – Суми : Сумський державний університет, 2017. — С. 98-99.